

عنوان مقاله:

کالبدشکافی واکنش فرودستان به سلطه در قصه‌های عامیانه

محل انتشار:

دوفصلنامه کهن نامه ادب پارسی، دوره 11، شماره 1 (سال: 1399)

تعداد صفحات اصل مقاله: 23

نویسنده:

مهدی میرکیایی - استادیار گروه تاریخ، دانشگاه علامه طباطبائی

خلاصه مقاله:

قصه یکی از گونه‌های فرهنگ عامیانه است که از ظرفیت بالایی برای نقد تلویحی قدرت و به اشتراک گذاشتن درونمایه‌های سیاسی برخوردار است. از همین رو پژوهش در قصه‌های عامیانه می‌تواند بخش‌های مهمی از کنش سیاسی فرودستان را که در دوره پیشامدرن با پنهان کاری و استتار فراوان صورت می‌گرفت نمایان کند. یافتن پاسخ این پرسش‌ها که رفتار سیاسی عامه چگونه در این قصه‌ها بازتاب یافته و در برابر ارباب قدرت به چه صورت استتار شده، دارای اهمیت ویژه‌ای است. فرض ما این است که توده‌ها در چند سطح به سلطه واکنش نشان می‌دادند. آنها در سطح اول قدرت، مشروعیت و منزلت اصحاب سلطه را تایید می‌کردند اما در سطح دوم و در روایت نهانی خود، ابعاد گوناگون روایت رسمی نخبگان حاکم را نفی می‌کردند. آنها همچنین سعی می‌کردند گفتگویی را با سلطه برقرار کرده و به تهدید یا سرزنش پوشیده ارباب قدرت بپردازند یا در برابر آن دادخواهی کنند. این پژوهش بر اساس نظریه روایت‌های نهانی از جیمز سی. اسکات (James C. Scott) انجام شده است. تشریح مقاومت خاموش و پنهان توده‌ها در برابر سلطه بدون کنش‌های خشونت بار مضمون اصلی نظریه اسکات است.

کلمات کلیدی:

قصه‌های عامیانه، فرودستان، سلطه، نقد قدرت

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1127411>

